

Mijn naam is [REDACTED], Manager Huishoudelijke Ondersteuning bij Woonzorg Flevoland. Ik spreek hier namens de vier aanbieders Huishoudelijke Ondersteuning: De Nieuwe Zorg Thuis, Zorgassist, Tzorg en Woonzorg Flevoland.

De reden waarom we spreektijd hebben aangevraagd is dat we op 27 september een brief met jullie hebben gedeeld over de ontwikkelingen binnen de Huishoudelijke Ondersteuning. We willen hierbij graag aangeven wat deze ontwikkelingen met ons doen en wat hiervan de impact is voor onze cliënten en medewerkers.

Uiteraard zien ook wij de budgettaire uitdagingen binnen het Sociaal Domein. Het aantal cliënten dat gebruik maakt van de Huishoudelijke Ondersteuning is toegenomen en de kosten stijgen door de loonstijgingen binnen de CAO VVT. We voelen dan ook de urgentie om gezamenlijk op zoek te gaan naar oplossingen om de zorg betaalbaar te houden. We staan hierin dus niet tegenover de gemeente, maar het liefst naast de Gemeente.

Het college heeft zich voorgenomen om de vergoeding die wij als zorgaanbieders ontvangen te verlagen met 15%. Helaas is dit voor ons niet de juiste manier om de zorg betaalbaar te houden en heeft dit direct impact op de kwetsbare inwoners van de Gemeente Lelystad.

Door een verlaging van het tarief zijn wij als zorgaanbieders genoodzaakt om minder ondersteuning in te zetten. Niet alleen bij een kleine groep cliënten, maar bij alle cliënten. Het is namelijk gezien de beperkte marges binnen de Huishoudelijke Ondersteuning niet mogelijk om dezelfde omvang van ondersteuning te blijven leveren tegen een besparing van 15%. Hierdoor worden de kwetsbare cliënten nog kwetsbaarder, en dit baart ons zorgen. Dit gaat leiden tot meer verwaarlozing van de cliënt, versoberde situaties en een beperkte vorm van signaleren. In onze ogen gaat dit juist leiden tot méér kosten in plaats van minder, omdat cliënten sneller en vaker een beroep gaan doen op duurdere ondersteuningsvormen wanneer hun situatie is verwaarloosd. Dit is uiteindelijk ook gebleken uit onderzoek van het CPB. En deze ontwikkeling raakt ook nog eens in een stroomversnelling wanneer Argonaut in opdracht van de Gemeente telefonische intakes gaat doen waardoor het onmogelijk is om de ondersteuningsvraag van de cliënt met eigen ogen goed te beoordelen.

Naast de versobering van de dienstverlening heeft deze bezuinigingsmaatregel ook impact op onze medewerkers. Zij krijgen andere werkweken – doordat de Gemeente bijvoorbeeld heeft geadviseerd om 1 x in de 2 weken ondersteuning te leveren -, de werkdruk wordt verhoogd en onze verwachting is dat deze medewerkers meer ondersteuning gaan leveren in eigen tijd. Dit is in onze ogen geen wenselijke situatie en verhoogd de kans op leegloop binnen de zorg, terwijl we juist nú te kampen hebben met een arbeidsmarktkrapte.

Daarbij heeft de Gemeente een prognose gemaakt voor de ontwikkeling van het aantal cliënten in de Huishoudelijke Ondersteuning tot 2028. Nogmaals, wij herkennen de groei, maar aan deze prognose twijfelen we. De laatste maanden in 2021 zien we namelijk dat het aantal inwoners die in aanmerking komen voor de Huishoudelijke Ondersteuning stabiliseert in plaats van groeit (zoals in 2020 het geval was door de invoering van het abonnementstarief). Ook hebben we nog niet gesproken of de bezuinigingsronde juridisch houdbaar is, gezien het objectieve normenkader waar de Gemeente aan moet voldoen en de Algemene maatregel van bestuur voor de reële prijs.

Verder hebben al een behoorlijk aantal cliënten op 15 oktober 2021 een brief ontvangen over het heronderzoek dat bij hun gaat plaatsvinden als gevolg van de bezuinigingen. Hiervan druppelen bij ons de reacties binnen, van zowel cliënten als medewerkers. Er ontstaat onrust en medewerkers hebben al geopperd om een petitie te starten. Dit omdat de bezuiniging rechtstreek de kwetsbare cliënten raakt. Een citaat uit een bezorgde mail van één van onze medewerkers:

“Het plaatje omtrent de Gemeente vind ik zorgelijk. Bij vele cliënten zie je niet dat zij beperkt zijn. Van buiten stralen zij dat niet uit, maar van binnen gaat hun lichaam kapot, en geneest ook niet meer. Denk maar aan suikerziekte, long aandoeningen, hartfalen, reuma/artrose. Dan zijn dat nog maar de lichamelijke klachten.

Waar ik mij dan ook ongerust over maak, is dat de Gemeente of wie de herkeuring uitvoert ook zo oppervlakkig kijkt en handelt. Het is heel erg dat cliënten en wij hier “weer” de dupe van moeten worden.

Ik heb zelf huilende en gestreste cliënten tegen over mij zitten die zo ontzettend bang zijn mij kwijt te raken en hun ondersteuning te moeten minderen. En waarom dat zo is, is omdat zij zo blij zijn met hun vaste hulp. Het kopje thee en de gesprekken in dit plaatje worden ook vaak vergeten. Laatst zei er een cliënt tegen mij: “jij bent zo belangrijk voor mij, vanwege de gesprekken, luisterend oor en het werk.” Zoiets doet best veel met je als cliënten deze dankbaarheid zo naar je uitspreken.

Het is verschrikkelijk dat cliënten huilend voor je zitten omdat ze er geen raad mee weten. Soms ben je voor hun het enige contact wat er in de week komt.

Hieruit merk je dat de manier waarop de bezuinigingsmaatregel nu is ingezet, direct impact heeft op alle inwoners van Lelystad die Huishoudelijke Ondersteuning ontvangen.

Uiteraard zijn wij bereid om samen na te denken over een toekomstige invulling. Hierbij onderstrepen we dat het meer inzetten van de eigen kracht van de cliënt een goede optie is om te onderzoeken. Alleen is hierbij ons uitgangspunt; de cliënten die recht hebben op maatschappelijke ondersteuning, dienen toereikend ondersteund te worden. Concreet betekent dit dat we graag kijken hoe we de omvang van het aantal cliënten kunnen beperken, door onder andere streng maar rechtvaardig te indiceren en vroegtijdig te signaleren. Ook kunnen wij als zorgaanbieders samen met de Gemeente en wijkverpleging cliënten met veel huishoudelijke ondersteuning en SLH+ bewegen naar de Wet Langdurige Zorg. Hiermee kan de vergoeding die zorgaanbieders ontvangen op pijl blijven om de noodzakelijke zorg voor cliënten die het daadwerkelijk nodig hebben overeind te houden.